

# Spis treści

|                                                                                               |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Wykaz skrótów</b> . . . . .                                                                | <b>13</b> |
| <b>Od Autora</b> . . . . .                                                                    | <b>15</b> |
| <b>Rozdział I. Pojęcie i przedmiot prawa konstytucyjnego</b> . . . . .                        | <b>17</b> |
| 1. Co to jest prawo konstytucyjne? . . . . .                                                  | 17        |
| 2. Jaka jest geneza prawa konstytucyjnego? . . . . .                                          | 18        |
| 3. Co to jest prawo państwowe? . . . . .                                                      | 19        |
| 4. Co to jest prawo polityczne? . . . . .                                                     | 20        |
| 5. Co to jest prawo parlamentarne? . . . . .                                                  | 20        |
| 6. Jakie okresy wyróżniamy w kształtowaniu się prawa konstytucyjnego? . . . . .               | 21        |
| 7. Jaki jest przedmiot prawa konstytucyjnego? . . . . .                                       | 22        |
| 8. Jaką rolę pełni sądownictwo konstytucyjne w rozwoju prawa konstytucyjnego? . . . . .       | 24        |
| 9. Jaką rolę pełni zasada demokratycznego państwa prawnego w prawie konstytucyjnym? . . . . . | 24        |
| 10. Jakie jest miejsce prawa konstytucyjnego w systemie prawa? . . . . .                      | 25        |
| <b>Rozdział II. Wiadomości o konstytucji</b> . . . . .                                        | <b>26</b> |
| 1. Co to jest konstytucja? . . . . .                                                          | 26        |
| 2. Jaka jest geneza spisanej konstytucji? . . . . .                                           | 27        |
| 3. Jakie przesłanki sprzyjały powstaniu konstytucji? . . . . .                                | 28        |
| 4. Jakie są główne poglądy na istotę konstytucji? . . . . .                                   | 30        |
| 5. W jaki sposób uchwała się konstytucję? . . . . .                                           | 32        |
| 6. W jaki sposób można zmienić konstytucję? . . . . .                                         | 33        |
| 7. Jaka jest moc prawna przepisów zawartych w konstytucji? . . . . .                          | 34        |
| 8. Jakie są podobieństwa i różnice między konstytucją a ustawą konstytucyjną? . . . . .       | 35        |
| 9. Jaka jest budowa konstytucji? . . . . .                                                    | 36        |
| 10. Co wyraża nazwa ustawy zasadniczej? . . . . .                                             | 37        |
| 11. Jaka jest treść konstytucji? . . . . .                                                    | 37        |
| 12. Czy konstytucja zawiera wartości? . . . . .                                               | 38        |

|                                                                         |    |
|-------------------------------------------------------------------------|----|
| 13. Jak możemy podzielić konstytucje ze względu na ich treść? . . . . . | 40 |
| 14. Jak zmienia się treść konstytucji? . . . . .                        | 42 |

### **Rozdział III. Charakterystyka Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**

|                                                                                                     |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>z 1997 roku . . . . .</b>                                                                        | <b>44</b> |
| 1. Jaka jest ogólna charakterystyka Konstytucji RP z 1997 roku? . . . . .                           | 44        |
| 2. Jaka jest aksjologia Konstytucji RP? . . . . .                                                   | 45        |
| 3. Jakie są organy władzy ustawodawczej? . . . . .                                                  | 47        |
| 4. Jakie są organy władzy wykonawczej? . . . . .                                                    | 48        |
| 5. Kto sprawuje władzę sądowniczą? . . . . .                                                        | 49        |
| 6. Jaki charakter ma Konstytucja RP ze względu na możliwość wprowadzenia<br>w niej zmian? . . . . . | 51        |
| 7. Jakie są główne projekty i postulaty zmian w Konstytucji RP? . . . . .                           | 52        |

### **Rozdział IV. Zasady naczelnie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej . . . . .**

|                                                                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Co to są zasady naczelnie konstytucji? . . . . .                                                                                            | 54 |
| 2. Jaki jest krąg naczelnych zasad Konstytucji RP? . . . . .                                                                                   | 55 |
| 3. Jaka jest treść zasady republikańskiej formy państwa? . . . . .                                                                             | 55 |
| 4. Na czym polega zasada pomocniczości? . . . . .                                                                                              | 57 |
| 5. Jaka jest treść zasady demokratycznego państwa prawnego? . . . . .                                                                          | 58 |
| 6. Jaka jest treść zasady suwerenności narodu? . . . . .                                                                                       | 60 |
| 7. Jakie są przesłanki ograniczenia zasady suwerenności narodu w warunkach<br>integracji europejskiej? . . . . .                               | 62 |
| 8. Jak uzasadnia się zmiany co do zasady suwerenności narodu związane<br>z procesem integracji europejskiej? . . . . .                         | 64 |
| 9. W jaki sposób ustrojodawcy chronią zasadę suwerenności narodu<br>w toku procesu integracji europejskiej? . . . . .                          | 65 |
| 10. Jak rysuje się orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego w zakresie sądowej<br>kontroli nad integracją europejską? . . . . .                  | 66 |
| 11. Jak zmieniło się pojmowanie zasady suwerenności narodu w prawie<br>konstytucyjnym? . . . . .                                               | 67 |
| 12. Na czym polega zasada przedstawicielstwa politycznego? . . . . .                                                                           | 69 |
| 13. Jak jest różnica między konstrukcją reprezentacji do parlamentu narodowego<br>a przedstawicielstwem do Parlamentu Europejskiego? . . . . . | 70 |
| 14. Jaka jest geneza zasady trójpodziału władzy? . . . . .                                                                                     | 72 |
| 15. Jak jest wyrażona zasada trójpodziału władzy w Konstytucji RP? . . . . .                                                                   | 73 |
| 16. Co oznacza zasada podziału i równowagi władz? . . . . .                                                                                    | 75 |
| 17. Na czym polega zasada pluralizmu politycznego? . . . . .                                                                                   | 76 |
| 18. Co oznacza kategoria partii politycznej jako podstawowej instytucji publicznej<br>życia politycznego? . . . . .                            | 78 |
| 19. Jakie są zasady tworzenia partii politycznych w Polsce? . . . . .                                                                          | 78 |
| 20. Jaki nadzór jest sprawowany nad partiami politycznymi? . . . . .                                                                           | 80 |
| 21. W jaki sposób są finansowane partie polityczne? . . . . .                                                                                  | 81 |
| 22. Na czym polega system parlamentarno-gabinetowy? . . . . .                                                                                  | 82 |

|                                                                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział V. Wolności i prawa człowieka i obywatela</b>                                                                      | 84  |
| 1. Podstawy wolności i praw człowieka i obywatela                                                                              | 84  |
| 1. Jakie wyróżniamy koncepcje ujęcia praw człowieka?                                                                           | 84  |
| 2. Jakie wyróżniamy generacje praw człowieka?                                                                                  | 85  |
| 3. Jakie są ponadnarodowe systemy regulacji praw człowieka?                                                                    | 86  |
| 4. Jakie są podstawowe pojęcia i terminy w zakresie praw człowieka?                                                            | 88  |
| 2. Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej                                   | 89  |
| 5. Jak kształtował się konstytucyjny katalog praw człowieka?                                                                   | 89  |
| 6. Jakie jest miejsce praw człowieka w Konstytucji RP?                                                                         | 90  |
| 7. Jakie są konstytucyjne zasady ogólne regulacji praw człowieka?                                                              | 90  |
| 8. Jaka jest relacja godności człowieka do wolności i praw?                                                                    | 90  |
| 9. Jak Konstytucja RP ujmuje zasadę wolności człowieka?                                                                        | 91  |
| 10. Jak Konstytucja RP ujmuje zasadę równości wobec prawa?                                                                     | 92  |
| 11. Kto jest podmiotem wolności i praw?                                                                                        | 95  |
| 12. Na czym polega koncepcja horyzontalnego działania praw człowieka?                                                          | 95  |
| 13. Jaka jest systematyka wolności i praw człowieka i obywatela?                                                               | 96  |
| 14. Jakie wyróżniamy wolności i prawa osobiste?                                                                                | 96  |
| 15. Jakie wyróżniamy wolności i prawa polityczne?                                                                              | 97  |
| 16. Jakie wyróżniamy wolności i prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne?                                                      | 98  |
| 17. Kiedy i na jakich warunkach możliwe jest ograniczenie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela? | 99  |
| 18. Jakie są konstytucyjne obowiązki jednostki?                                                                                | 101 |
| 3. Środki ochrony wolności i praw człowieka i obywatela                                                                        | 102 |
| 19. Jakie są środki ochrony wolności i praw człowieka i obywatela?                                                             | 102 |
| 20. Na czym polega odpowiedzialność odszkodowawcza organu władzy publicznej?                                                   | 102 |
| 21. Na czym polega prawo do sądu?                                                                                              | 104 |
| 22. Co należy rozumieć przez skargę konstytucyjną?                                                                             | 105 |
| 23. Jakie są materialne przesłanki wniesienia skargi konstytucyjnej?                                                           | 106 |
| 24. Jakie są formalne przesłanki wniesienia skargi konstytucyjnej?                                                             | 107 |
| 25. Jaka jest rola Rzecznika Praw Obywatelskich?                                                                               | 108 |
| 26. Kiedy można wystąpić ze skargą do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka?                                                  | 109 |
| <b>Rozdział VI. Źródła prawa</b>                                                                                               | 112 |
| 1. Podstawy konstytucyjnego systemu źródeł prawa                                                                               | 112 |
| 1. Co rozumiemy przez pojęcie źródła prawa?                                                                                    | 112 |
| 2. Jakie są cechy systemu źródeł prawa w Konstytucji RP?                                                                       | 113 |
| 3. Jaki jest katalog aktów prawnych powszechnie wiążących?                                                                     | 113 |
| 4. Na czym polega zamknięcie systemu źródeł prawa powszechnie obowiązującego?                                                  | 114 |
| 5. Jak zmienił się system źródeł prawa?                                                                                        | 116 |
| 2. Charakterystyka aktów prawnych powszechnie wiążących                                                                        | 117 |

|                                                                                                       |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 6. Jakie jest miejsce Konstytucji RP w systemie źródeł prawa po przystąpieniu Polski do UE? . . . . . | 117        |
| 7. Co to jest ustawa i jaka jest jej pozycja w systemie źródeł prawa? . . . . .                       | 118        |
| 8. Jaki jest zakres ustawy? . . . . .                                                                 | 118        |
| 9. Na czym polega zasada wyłączności ustawy? . . . . .                                                | 119        |
| 10. Jaka jest istota rozporządzenia Prezydenta RP o mocy ustawy? . . . . .                            | 120        |
| 11. Jakie są wymogi Konstytucji RP w zakresie wydawania rozporządzeń wykonawczych? . . . . .          | 121        |
| 12. Czy organ państwowy, nie wydając rozporządzenia, ponosi za to odpowiedzialność? . . . . .         | 123        |
| 13. Co to jest prawo miejscowe o charakterze powszechnie obowiązującym? . . . . .                     | 124        |
| 3. Charakterystyka aktów prawnych wewnętrznie wiążących . . . . .                                     | 125        |
| 14. Czy istnieje katalog aktów prawnych wewnętrznie wiążących? . . . . .                              | 125        |
| 15. Jaki jest model aktu prawnego wewnętrznie wiążącego? . . . . .                                    | 126        |
| 16. Co oznacza, iż dane przepisy prawa mają „charakter wewnętrzny”? . . . . .                         | 127        |
| 17. Jakie są konstytucyjne zasady wydawania zarządzeń jako aktów wykonawczych do ustawy? . . . . .    | 127        |
| 4. Prawo międzynarodowe i wspólnotowe w systemie źródeł prawa . . . . .                               | 128        |
| 18. Na czym polega ratyfikacja umów międzynarodowych? . . . . .                                       | 128        |
| 19. Jak wyjaśniamy obowiązywanie umów międzynarodowych w systemie prawnym RP? . . . . .               | 130        |
| 20. Jakie jest miejsce umów międzynarodowych w systemie prawa? . . . . .                              | 130        |
| 21. Jakie są zasady stosowania umów międzynarodowych? . . . . .                                       | 131        |
| 22. Jaka jest struktura prawa wspólnotowego (europejskiego)? . . . . .                                | 132        |
| 23. Jakie jest miejsce prawa wspólnotowego w systemie prawa powszechnie wiążącego? . . . . .          | 133        |
| <b>Rozdział VII. Prawo wyborcze . . . . .</b>                                                         | <b>134</b> |
| 1. Podstawy prawa wyborczego . . . . .                                                                | 134        |
| 1. Co rozumiemy przez termin „prawo wyborcze”? . . . . .                                              | 134        |
| 2. Jakie są zasady prawa wyborczego? . . . . .                                                        | 135        |
| 3. Na czym polega zasada powszechności wyborów? . . . . .                                             | 136        |
| 4. Jakie są gwarancje zasady powszechności wyborów? . . . . .                                         | 138        |
| 5. Na czym polega zasada bezpośredniości wyborów? . . . . .                                           | 139        |
| 6. Na czym polega instytucja tzw. listy państwowej? . . . . .                                         | 140        |
| 7. Na czym polega zasada równości wyborów? . . . . .                                                  | 141        |
| 8. Na czym polega zasada proporcjonalności wyborów? . . . . .                                         | 142        |
| 9. Na czym polega zasada wyborów większościowych? . . . . .                                           | 143        |
| 10. Na czym polega zasada tajności aktu głosowania? . . . . .                                         | 144        |
| 2. Organizacja i przebieg wyborów . . . . .                                                           | 144        |
| 11. Kto zarządza wybory do Sejmu, Senatu, Parlamentu Europejskiego i wybory Prezydenta RP? . . . . .  | 144        |
| 12. Jakie są zasady tworzenia okręgów wyborczych i obwodów głosowania? . . . . .                      | 145        |
| 13. Jakie są zadania komisji wyborczych? . . . . .                                                    | 147        |
| 14. Kto ma prawo do zgłaszania kandydatów w wyborach? . . . . .                                       | 148        |

|                                                                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 15. Jakie są główne zasady prowadzenia kampanii wyborczych? . . . . .                                                      | 150 |
| 16. Jakie są zasady głosowania? . . . . .                                                                                  | 151 |
| 17. Jakie są zasady ustalania wyników głosowania i wyników wyborów? . . . . .                                              | 152 |
| 18. Jaki jest mechanizm stwierdzania ważności wyborów? . . . . .                                                           | 153 |
| 19. Jaki jest mechanizm uzupełniania składu Sejmu i Senatu? . . . . .                                                      | 154 |
| <b>Rozdział VIII. Referendum i obywatelska inicjatywa ustawodawcza</b> . . . . .                                           | 156 |
| 1. Jakie wyróżniamy główne formy demokracji bezpośredniej? . . . . .                                                       | 156 |
| 2. Jak jest uregulowane referendum w prawie polskim? . . . . .                                                             | 158 |
| 3. Jaka jest istota referendum? . . . . .                                                                                  | 159 |
| 4. Jak jest uregulowane referendum dotyczące spraw o szczególnym znaczeniu dla państwa? . . . . .                          | 160 |
| 5. Jak jest uregulowane referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację określonej umowy międzynarodowej? . . . . .    | 160 |
| 6. Jak jest uregulowane referendum w sprawie zatwierdzenia zmian Konstytucji RP? . . . . .                                 | 161 |
| 7. Jak jest zorganizowane referendum i jak przebiega głosowanie? . . . . .                                                 | 162 |
| 8. Kiedy wynik referendum jest wiążący i rozstrzygający? . . . . .                                                         | 162 |
| 9. Kto stwierdza ważność referendum? . . . . .                                                                             | 163 |
| 10. W jaki sposób następuje realizacja postanowień referendum? . . . . .                                                   | 164 |
| 11. Na czym polega obywatelska inicjatywa ustawodawcza? . . . . .                                                          | 164 |
| <b>Rozdział IX. Parlament</b> . . . . .                                                                                    | 166 |
| 1. Struktura parlamentu. . . . .                                                                                           | 166 |
| 1. Na czym polega zasada dwuizbowości parlamentu? . . . . .                                                                | 166 |
| 2. Jaki jest status Zgromadzenia Narodowego? . . . . .                                                                     | 168 |
| 3. Jakie są organy Sejmu i Senatu? . . . . .                                                                               | 169 |
| 4. Jakie są zasady tworzenia klubów i kół poselskich? . . . . .                                                            | 174 |
| 2. Tryb i zasady funkcjonowania Sejmu. . . . .                                                                             | 175 |
| 5. Na czym polega zasada autonomii parlamentu? . . . . .                                                                   | 175 |
| 6. Co to jest kadencja parlamentu? . . . . .                                                                               | 175 |
| 7. Na czym polega system permanencji prac parlamentu? . . . . .                                                            | 178 |
| 8. Na czym polega zasada tzw. dyskontynuacji prac parlamentu? . . . . .                                                    | 178 |
| 9. Jakie są inne zasady dotyczące trybu działania Sejmu? . . . . .                                                         | 180 |
| 3. Status prawny posłów i senatorów. . . . .                                                                               | 181 |
| 10. Co to jest mandat przedstawicielski? . . . . .                                                                         | 181 |
| 11. Jakie wyróżniamy typy mandatów? . . . . .                                                                              | 181 |
| 12. Jak Konstytucja RP określa mandat posła? . . . . .                                                                     | 183 |
| 13. Jakie są prawa i obowiązki posła? . . . . .                                                                            | 184 |
| 14. Jakie są ograniczenia dotyczące posła w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej? . . . . .                      | 185 |
| 15. Jakie są ograniczenia dotyczące posła w zakresie łączenia mandatu z innymi stanowiskami lub z zatrudnieniem? . . . . . | 186 |
| 16. Na czym polega istota immunitetów parlamentarnych? . . . . .                                                           | 186 |
| 17. Na czym polega immunitet materialny posła? . . . . .                                                                   | 187 |

|                                                                                           |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 18. Na czym polega immunitet formalny posła? . . . . .                                    | 188        |
| 19. Na czym polega przywilej nietykalności osobistej posła? . . . . .                     | 189        |
| 20. Na czym polega immunitet deputowanego do Parlamentu Europejskiego? . . . . .          | 190        |
| 4. Funkcje parlamentu. . . . .                                                            | 191        |
| 21. Co rozumiemy przez funkcje parlamentu? . . . . .                                      | 191        |
| 22. Jakie wyróżniamy funkcje parlamentu? . . . . .                                        | 191        |
| 23. Na czym polegają funkcje prawodawcza i kontrolna parlamentu? . . . . .                | 191        |
| 24. Jak zmieniły się funkcje parlamentu po wejściu Polski do Unii Europejskiej? . . . . . | 192        |
| 5. Funkcja ustawodawcza Sejmu. . . . .                                                    | 194        |
| 25. Jakie wyróżniamy etapy drogi ustawodawczej? . . . . .                                 | 194        |
| 26. Jakie wyróżniamy procedury ustawodawcze? . . . . .                                    | 194        |
| 27. Co to jest inicjatywa ustawodawcza i komu ona służy? . . . . .                        | 195        |
| 28. Jakie wymogi musi spełniać projekt ustawy? . . . . .                                  | 196        |
| 29. Na czym polega praca Sejmu nad projektem ustawy? . . . . .                            | 198        |
| 30. Jaki jest porządek głosowania Sejmu nad projektem ustawy? . . . . .                   | 199        |
| 31. Na czym polega udział Senatu w procesie ustawodawczym? . . . . .                      | 200        |
| 32. Jakie jest znaczenie podpisania ustawy? . . . . .                                     | 202        |
| 33. Na czym polega ogłoszenie ustawy i jakie są jego skutki? . . . . .                    | 204        |
| 34. Jakie są główne cechy szczególnych procedur ustawodawczych? . . . . .                 | 205        |
| 6. Funkcja kontrolna Sejmu. . . . .                                                       | 207        |
| 35. Jakie środki kontroli służą posłom? . . . . .                                         | 207        |
| 36. Jakie środki kontroli służą komisjom Sejmu? . . . . .                                 | 208        |
| 37. Jaki jest status sejmowej komisji śledczej? . . . . .                                 | 209        |
| 38. Jakie są zasady wyznaczania przedmiotu prac sejmowej komisji śledczej? . . . . .      | 210        |
| 39. Jakie środki kontroli służą Sejmowi <i>in pleno</i> ? . . . . .                       | 212        |
| 40. Na czym polega kontrola wykonania ustawy budżetowej? . . . . .                        | 213        |
| 41. Jakie organy są powoływane lub obsadzone przez Sejm lub Senat? . . . . .              | 214        |
| <b>Rozdział X. Władza wykonawcza . . . . .</b>                                            | <b>216</b> |
| 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. . . . .                                           | 216        |
| 1. Jaka jest pozycja prawnoustrojowa Prezydenta RP? . . . . .                             | 216        |
| 2. Jakie są zasady wyboru Prezydenta RP? . . . . .                                        | 217        |
| 3. Kiedy następuje opróżnienie urzędu Prezydenta RP? . . . . .                            | 219        |
| 4. Jakie są formy odpowiedzialności Prezydenta RP? . . . . .                              | 220        |
| 5. Na czym polega instytucja kontrasygnaty? . . . . .                                     | 221        |
| 6. Na czym polegają tzw. prerogatywy Prezydenta RP? . . . . .                             | 223        |
| 7. Jakie są główne kompetencje Prezydenta RP? . . . . .                                   | 224        |
| 2. Rada Ministrów i administracja rządowa. . . . .                                        | 226        |
| 8. Jaki jest tryb powoływania Rady Ministrów? . . . . .                                   | 226        |
| 9. Kiedy Prezes Rady Ministrów składa dymisję rządu? . . . . .                            | 227        |
| 10. Jakie są zasady odpowiedzialności Rady Ministrów i jej członków? . . . . .            | 228        |
| 11. Jaki jest skład Rady Ministrów? . . . . .                                             | 229        |
| 12. Jaka jest pozycja Prezesa Rady Ministrów? . . . . .                                   | 231        |

|                                                                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 13. Jakie są kompetencje Rady Ministrów? . . . . .                                                            | 231 |
| 14. Jaki jest ustrój administracji rządowej? . . . . .                                                        | 233 |
| <b>Rozdział XI. Samorząd terytorialny.</b> . . . . .                                                          | 235 |
| 1. Konstrukcja prawna gminy, powiatu i województwa . . . . .                                                  | 235 |
| 1. Jak kształtował się ustrój samorządu terytorialnego od 1990 r.? . . . .                                    | 235 |
| 2. Jaka jest konstrukcja prawna gminy? . . . . .                                                              | 237 |
| 3. Jaka jest konstrukcja prawna powiatu? . . . . .                                                            | 239 |
| 4. Jaka jest konstrukcja prawna województwa? . . . . .                                                        | 239 |
| 5. Jakie są kompetencje gminy, powiatu i województwa? . . . . .                                               | 240 |
| 6. Jakie są składniki mienia jednostek samorządu terytorialnego? . . . . .                                    | 242 |
| 7. Jakie są rodzaje związków i porozumień jednostek samorządu? . . . . .                                      | 243 |
| 8. Jak jest sprawowany nadzór nad działalnością samorządu? . . . . .                                          | 244 |
| 2. Sprawowanie władzy w gminie . . . . .                                                                      | 245 |
| 9. Jakie są zasady prawa wyborczego w odniesieniu do organów stanowiących samorządu terytorialnego? . . . . . | 245 |
| 10. Jakie są zasady prawa wyborczego w odniesieniu do organów wykonawczych gminy? . . . . .                   | 249 |
| 11. Jakie są zasady prawa wyborczego w odniesieniu do organów wykonawczych powiatu i województwa? . . . . .   | 252 |
| 12. Jakie są zasady przeprowadzania referendum lokalnego? . . . . .                                           | 253 |
| 13. Jakie są organy stanowiące i wykonawcze samorządu? . . . . .                                              | 257 |
| 14. Jaki jest charakter mandatu radnego? . . . . .                                                            | 259 |
| 15. Jakie akty prawa miejscowego stanowią organy samorządu? . . . . .                                         | 261 |
| <b>Rozdział XII. Władza sądownicza</b> . . . . .                                                              | 263 |
| 1. Wymiar sprawiedliwości . . . . .                                                                           | 263 |
| 1. Co to jest władza sądownicza i wymiar sprawiedliwości? . . . . .                                           | 263 |
| 2. Jakie są konstytucyjne zasady ustroju i działania sądów? . . . . .                                         | 265 |
| 3. Jaki jest status Sądu Najwyższego? . . . . .                                                               | 269 |
| 4. Jaki jest ustrój sądów powszechnych? . . . . .                                                             | 271 |
| 5. Jaki jest ustrój sądów szczególnych? . . . . .                                                             | 273 |
| 6. Jakie są funkcja, skład i charakter Krajowej Rady Sądownictwa? . . . . .                                   | 274 |
| 2. Trybunał Konstytucyjny. . . . .                                                                            | 277 |
| 7. Na czym polega sądowa kontrola konstytucyjności prawa? . . . . .                                           | 277 |
| 8. Jakie są etapy rozwoju kontroli sądowej? . . . . .                                                         | 279 |
| 9. Jak kształtował się problem kontroli sądowej w Polsce? . . . . .                                           | 280 |
| 10. Jaka jest pozycja Trybunału Konstytucyjnego w systemie organów państwowych? . . . . .                     | 281 |
| 11. Jaka jest procedura powoływania składu Trybunału Konstytucyjnego i jaka jest jego organizacja? . . . . .  | 282 |
| 12. Jaki jest status sędziego Trybunału Konstytucyjnego? . . . . .                                            | 283 |
| 13. Jakie są kompetencje Trybunału Konstytucyjnego? . . . . .                                                 | 284 |
| 14. Na czym polega uprawnienie do rozstrzygania sporów kompetencyjnych? . . . . .                             | 286 |

|                                                                                                                             |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 15. Na czym polega kompetencja do orzekania o zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych? . . . . . | 287        |
| 16. Jakie wyróżniamy rodzaje kontroli sprawowanej przez Trybunał Konstytucyjny? . . . . .                                   | 288        |
| 17. Jaka jest procedura działania Trybunału Konstytucyjnego? . . . . .                                                      | 290        |
| 18. Na czym polega istota orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego? . . . . .                                                     | 292        |
| 19. Jak dzielą się orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego? . . . . .                                                          | 293        |
| 20. Jakie są skutki orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego? . . . . .                                                           | 294        |
| 21. Jak wygląda wykonywanie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego? . . . . .                                                   | 296        |
| 22. Czy wyrok Trybunału Konstytucyjnego może prowadzić do „odżywiania” przepisów prawnych? . . . . .                        | 297        |
| 3. Trybunał Stanu. . . . .                                                                                                  | 299        |
| 23. Na czym polega istota odpowiedzialności konstytucyjnej? . . . . .                                                       | 299        |
| 24. Kto ponosi odpowiedzialność konstytucyjną? . . . . .                                                                    | 299        |
| 25. Jaka jest procedura ponoszenia odpowiedzialności konstytucyjnej? . . . . .                                              | 303        |
| 26. Jaki jest skład i organizacja Trybunału Stanu? . . . . .                                                                | 304        |
| 27. Jaka jest procedura działania Trybunału Stanu? . . . . .                                                                | 305        |
| 28. Na czym polega normatywny model odpowiedzialności konstytucyjnej w praktyce? . . . . .                                  | 307        |
| <b>Rozdział XIII. Organy kontroli państwowej i ochrony prawa. . . . .</b>                                                   | <b>309</b> |
| 1. Najwyższa Izba Kontroli . . . . .                                                                                        | 309        |
| 1. Co oznacza pojęcie kontroli państwowej? . . . . .                                                                        | 309        |
| 2. Jak kształtowała się pozycja najwyższego organu kontroli państwowej? . . . . .                                           | 310        |
| 3. Jaka jest pozycja NIK? . . . . .                                                                                         | 311        |
| 4. Jaka jest organizacja NIK? . . . . .                                                                                     | 312        |
| 5. Jaki jest zakres działania NIK? . . . . .                                                                                | 313        |
| 6. Jaka jest właściwość kontrolna i jakie są kryteria kontroli NIK? . . . . .                                               | 314        |
| 7. Jak przebiega postępowanie kontrolne? . . . . .                                                                          | 315        |
| 2. Rzecznik Praw Obywatelskich . . . . .                                                                                    | 317        |
| 8. Jaka jest pozycja ustrojowa RPO? . . . . .                                                                               | 317        |
| 9. Jaki jest tryb powoływania RPO? . . . . .                                                                                | 318        |
| 10. Jaki jest zakres działania RPO? . . . . .                                                                               | 320        |
| 11. Jakie są formy działania RPO? . . . . .                                                                                 | 320        |
| 3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. . . . .                                                                             | 322        |
| 12. Jaka jest pozycja ustrojowa KRRiT? . . . . .                                                                            | 322        |
| 13. Jaki jest skład KRRiT? . . . . .                                                                                        | 323        |
| 14. Jakie są zadania i tryb działania Rady KRRiT? . . . . .                                                                 | 325        |